

1405

UCHWAŁA Nr 828 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 26 września 1952 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania resortowych służb geologicznych.

Celem zorganizowania resortowych służb geologicznych i ustalenia zakresu ich działania w ramach państwowej służby geologicznej Prezydium Rządu uchwala, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Do zakresu działania resortowej służby geologicznej, stanowiącej część państwowej służby geologicznej, należą sprawy geologiczne resortu, w ramach którego działa resortowa służba geologiczna.

§ 2. Resortowa służba geologiczna zobowiązana jest współdziałać:

- 1) z Centralnym Urzędem Geologii w szczególności przez:
  - a) uzgadnianie z Centralnym Urzędem Geologii metod badań i planów prac geologicznych wykonywanych przez resortową służbę geologiczną,
  - b) dostarczanie Centralnemu Urzędowi Geologii materiałów, opracowań, próbek i wzorów, dotyczących zabezpieczenia działalności przemysłowej ustalonymi zasobami kopalin, niezbędnych dla zatwierdzenia zasobów kopalin i paszportyzacji złóż, opracowań hydrogeologicznych, geotechnicznych i geofizycznych oraz innych wyników żądanych przez Centralny Urząd Geologii (Biuro Dokumentacji Geologicznej),
  - c) przedstawianie Centralnemu Urzędowi Geologii uzasadnień wymagań, jakim powinny odpowiadać kopaliny przetwarzane przez przedsiębiorstwa resortu,
  - d) składanie Centralnemu Urzędowi Geologii technicznych sprawozdań z wykonania planu prac geologicznych,
  - e) uzgadnianie z Centralnym Urzędem Geologii szkolenia i doszkalania kadry fachowej i naukowej resortowej służby geologicznej;
- 2) ze służbą geologiczną innych resortów celem wykonania całokształtu zadań państwowej służby geologicznej, a w szczególności współdziałać w zakresie wykonywania opracowań, robót i badań wymienionych w § 8 pkt 1, 2 i 3;
- 3) z komórkami geologicznymi prezydiów wojewódzkich rad narodowych w szczególności w zakresie:
  - a) udzielania informacji o występowaniach i złożach kopalin nie obejmowanych obszarami górniczymi,
  - b) udzielania informacji hydrogeologicznych, geotechnicznych i fizjograficznych w zakresie potrzeb terenowych,
  - c) ochrony przyrody nieożywionej,
  - d) wykorzystywania zebranych przez komórki geologiczne prezydiów wojewódzkich rad narodowych materiałów, dotyczących miejscowej bazy surowcowej, hydrogeologii i warunków geotechnicznych.

§ 3. Resortową służbę geologiczną tworzy się w tym resorcie, którego zakres działania obejmuje eksploatację złóż kopalin, przetwarzanie kopalin, wykonywanie inwestycji budowlanych, komunikacyjnych lub użyteczności publicznej, wymagających badań geologicznych. W szczególności resortowa służba geologiczna powinna istnieć w:

- 1) resorcie górnictwa,
- 2) resorcie hutnictwa,
- 3) resorcie przemysłu lekkiego,
- 4) resorcie przemysłu chemicznego,
- 5) resorcie przemysłu drobnego i rzemiosła,
- 6) resorcie gospodarki komunalnej,
- 7) resorcie budownictwa miast i osiedli,
- 8) resorcie budownictwa przemysłowego,
- 9) resorcie transportu drogowego i lotniczego,
- 10) resorcie kolei,
- 11) resorcie żeglugi,
- 12) resorcie zdrowia,
- 13) resorcie energetyki.

§ 4. 1. Resortowa służba geologiczna składa się z:

- 1) głównego geologa resortu,
- 2) głównego geologa lub geologa w centralnych zarządach lub w jednostkach równorzędnych, które sprawują bezpośredni nadzór nad przedsiębiorstwami eksploatującymi kopaliny, przetwarzającymi kopaliny, projektującymi i wykonującymi inwestycje budowlane, komunikacyjne lub użyteczności publicznej, wymagające badań geologicznych,
- 3) geologa w przedsiębiorstwach wymienionych w pkt 2,
- 4) przedsiębiorstw lub operatywnych komórek geologicznych w przedsiębiorstwach wykonujących prace geologiczne.

2. Geolodzy wymienieni w ust. 1 pkt 1 i 2 są kierownikami komórek (stanowisk pracy) geologicznych danej jednostki organizacyjnej.

3. Szczegółowa organizacja służby geologicznej określona zostanie na podstawie § 35.

§ 5. Główny geolog resortu opracowuje wytyczne dla prac geologicznych w porozumieniu z właściwymi komórkami organizacyjnymi, koordynuje działalność resortowej służby geologicznej, współdziała przy ustalaniu norm jakości kopaliny wydobywanych lub przetwarzanych, sprawuje kontrolę nad prawidłowym wykorzystaniem kopaliny, prawidłowym prowadzeniem robót geofizycznych i wiertniczych oraz nad przechowywaniem materiałów i próbek geologicznych.

§ 6. Główny geolog lub geolog w centralnym zarządzie lub jednostce równorzędnej koordynuje i kontroluje prace geologów i komórek geologicznych podległych jednostek.

§ 7. Geolog w przedsiębiorstwie wykonuje prace geologiczne w zakresie potrzeb przedsiębiorstwa, w którego ramach działa.

§ 8. W zależności od potrzeb resortu zakres działania przedsiębiorstwa resortowej służby geologicznej lub operatywnej komórki geologicznej w przedsiębiorstwie obejmuje między innymi:

- 1) wykonywanie opracowań geologicznych dla potrzeb: projektowania eksploatacji złóż kopaliny, wykorzystywania kopaliny, inwestycji budowlanych, komunikacyjnych, użyteczności publicznej oraz planowania zabudowy,
- 2) wykonywanie robót ziemnych, górniczych i wiertniczych, niezbędnych dla opracowań wymienionych w pkt 1,
- 3) prowadzenie badań laboratoryjnych w zakresie: chemii, mineralogii, normatywnych badań jakości surowców, petrografii, petrografii technicznej, mechaniki gruntu, geochemii, paleozoologii, paleobotaniki, mikropaleontologii i innych prac laboratoryjnych niezbędnych dla opracowań wymienionych w pkt 1,
- 4) wykonywanie pomiarów geodezyjnych niezbędnych dla opracowań wymienionych w pkt 1.

II. Zakres działania resortowych służb geologicznych.

§ 9. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu górnictwa obejmuje sprawy geologiczne, hydrogeologiczne i geotechniczne związane z bazą surowcową i innymi potrzebami górnictwa węgla kamiennego, węgla brunatnego, torfu, soli kamiennej, soli potasowych, ropy naftowej, gazu ziemnego, innych surowców bitumicznych oraz wód mineralnych uzyskiwanych ubocznie przy eksploatacji złóż ropnych.

§ 10. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu hutnictwa obejmuje sprawy geologiczne, hydrogeologiczne i geotechniczne związane z bazą surowcową i innymi potrzebami górnictwa rud żelaza, rud metali nieżelaznych, surowców ogniotrwałych, a także obsługę geologiczną złóż wymienionych kopaliny, eksploatowanych przez przedsiębiorstwa podległe innym ministerstwom.

§ 11. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu przemysłu lekkiego obejmuje sprawy geologiczne, hydrogeologiczne i geotechniczne związane z bazą surowcową i innymi potrzebami przemysłów: szkła, ceramiki szlachetnej, ceramiki budowlanej, wapienia, gipsu, cementu, kamienia oraz górnictwa surowców skalnych w zakresie potrzeb własnych oraz w zakresie potrzeb zgłaszanych przez inne resorty.

§ 12. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu przemysłu chemicznego obejmuje sprawy geologiczne związane z zapewnieniem i wykorzystaniem bazy surowcowej przemysłu chemicznego.

§ 13. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu przemysłu drobnego i rzemiosła obejmuje sprawy geologiczne przemysłu drobnego, a w szczególności zapewnienie przedsiębiorstwom podległym Ministerstwu Przemysłu Drobnego i Rzemiosła zasobów złóż kopaliny.

§ 14. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu gospodarki komunalnej obejmuje sprawy geologiczne związane z potrzebami gospodarki komunalnej, a w szczególności sprawy hydrogeologiczne i geotechniczne oraz zapewnienie przedsiębiorstwom gospodarki komunalnej bazy surowcowej kopaliny.

§ 15. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu budownictwa miast i osiedli obejmuje sprawy geologiczne związane z potrzebami budownictwa miast i osiedli, a w szczególności sprawy fizjograficzno-geologiczne, geotechniczne, zapewnienia zasobów złóż kopaliny niezbędnych dla wykonania inwestycji budowlanych, a także obsługę fizjograficzno-geologiczną innych resortów i prezydów rad narodowych.

§ 16. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu budownictwa przemysłowego obejmuje sprawy: geotechniczne, hydrogeologiczne, zapewnienia przedsiębiorstwom podległym Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego zasobów złóż kopaliny potrzebnych do robót inwestycyjnych, a w szczególności wykorzystanie złóż kopaliny znajdujących się w pobliżu robót inwestycyjnych. Ponadto do zakresu działania resortowej służby geologicznej resortu budownictwa przemysłowego należy obsługa hydrogeologiczna potrzeb resortu budownictwa miast i osiedli oraz obsługa geologiczna i hydrogeologiczna potrzeb resortu kolei.

§ 17. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu transportu drogowego i lotniczego obejmuje sprawy: geotechniczne, hydrogeologiczne oraz obsługę geologiczną złóż skalnych, eksploatowanych przez przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Transportu Drogowego i Lotniczego, jak również zapewnienie tym przedsiębiorstwom zasobów złóż kopaliny.

§ 18. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu kolei obejmuje sprawy geotechniczne oraz zapewnienie przedsiębiorstwom podległym Ministrowi Kolei zasobów złóż kopaliny.

§ 19. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu żeglugi obejmuje sprawy: hydrogeologiczne i geotechniczne dla potrzeb budownictwa morskiego,

wodnego i zabudowy potoków górskich, związane z eksploatacją kopalni z łóżysk rzecznych i na wybrzeżu morskim, związane z zapewnieniem budownictwu morskiemu i wodnemu zasobów złóż kopalni, obsługę geologiczną robót inwestycyjnych wykonywanych przez inne resorty na nabrzeżach lub w korytach rzek, ochronę nie zabudowanych brzegów morskich i akwatoriów portowych oraz sprawy geologiczne związane z eksploatacją torów żeglownych.

§ 20. Zakres działania resortowej służby geologicznej resortu zdrowia obejmuje sprawy geologiczne służby zdrowia, a w szczególności dotyczące wód, soli, gazów i peloidów stosowanych w lecznictwie.

§ 21. Zakres działania służby geologicznej resortu energetyki obejmuje sprawy geologiczne, geotechniczne i hydrogeologiczne, związane z projektowaniem i budową zakładów energetycznych.

III. Organizacja resortowych służb geologicznych.

§ 22. Zobowiązuje się Ministra Górnictwa do:

- 1) utworzenia stanowiska głównego geologa resortu w Departamencie Mierniczo-Geologicznym Ministerstwa,
- 2) utworzenia stanowiska głównego geologa przemysłu węglowego w Departamencie Mierniczo-Geologicznym Ministerstwa; zakres działania głównego geologa przemysłu węglowego obejmuje sprawy dotyczące węgla kamiennego, węgla brunatnego, torfu i kopalni wydobywanych ubocznie,
- 3) utworzenia stanowiska głównego geologa w Centralnym Zarządzie Budownictwa Węglowego,
- 4) utworzenia stanowiska geologa w zjednoczeniach przemysłu węglowego,
- 5) dostosowania zakresu działania i organizacji dotychczasowego Zjednoczenia Geologiczno-Poszukiwawczego w Katowicach do zasad zawartych w niniejszej uchwale oraz przekształcenia tego zjednoczenia na „Zarząd Przedsiębiorstw Geologicznych Przemysłu Węglowego”,
- 6) utworzenia komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w przedsiębiorstwie „Przemysł Torfowy”,
- 7) utworzenia stanowiska głównego geologa w Centralnym Zarządzie Przemysłu Naftowego; zakres działania głównego geologa w Centralnym Zarządzie Przemysłu Naftowego obejmuje sprawy dotyczące: ropy, gazu ziemnego, innych surowców bitumicznych oraz wód mineralnych uzyskiwanych ubocznie przy eksploatacji złóż ropnych,
- 8) dostosowania zakresu działania i organizacji dotychczasowego Przedsiębiorstwa Państwowego „Wiercenia Poszukiwawcze w Krakowie” do zasad zawartych w niniejszej uchwale oraz zmiany nazwy tego przedsiębiorstwa na „Przedsiębiorstwo Geologiczne Przemysłu Naftowego”,
- 9) utworzenia komórki geologicznej z geologiem na czele w Zarządzie Przemysłu Solnego.

§ 23. Zobowiązuje się Ministra Hutnictwa do:

- 1) utworzenia komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele,
- 2) utworzenia stanowiska głównego geologa w: Centralnym Zarządzie Kopalnictwa Rud Żelaznych, Centralnym Zarządzie Kopalnictwa Rud Nieżelaznych, Centralnym Zarządzie Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych,
- 3) dostosowania zakresu działania i organizacji dotychczasowego Przedsiębiorstwa Geologiczno-Wiertnicze-

go Kopalnictwa Rud Żelaznych do zasad zawartych w niniejszej uchwale oraz zmiany nazwy tego przedsiębiorstwa na „Przedsiębiorstwo Geologiczne Rud Żelaznych”,

- 4) dostosowania zakresu działania i organizacji dotychczasowego Przedsiębiorstwa Robót Mierniczo-Wiertniczych Przemysłu Rud Nieżelaznych do zasad zawartych w niniejszej uchwale oraz zmiany nazwy tego przedsiębiorstwa na „Przedsiębiorstwo Geologiczne Rud Nieżelaznych”,
- 5) dostosowania zakresu działania i organizacji dotychczasowego Przedsiębiorstwa Geologiczno-Poszukiwawczego Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych do zasad zawartych w niniejszej uchwale oraz zmiany nazwy tego przedsiębiorstwa na „Przedsiębiorstwo Geologiczne Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych”.

§ 24. 1. Zobowiązuje się Ministra Przemysłu Lekkiego do:

- 1) utworzenia komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele,
- 2) utworzenia stanowiska głównego geologa w:
  - a) Centralnym Zarządzie Przemysłu Ceramicznego,
  - b) Centralnych Zarządach Przemysłu Ceramiki Budowlanej,
  - c) Centralnym Zarządzie Przemysłu Wapienniczego i Gipsowego,
  - d) Centralnym Zarządzie Przemysłu Cementowego,
  - e) Zarządzie Przemysłu Kamienia Budowlanego.
- 3) dostosowania zakresu działania i organizacji dotychczasowego Przedsiębiorstwa Dokumentacji Złóż Mineralnych Przemysłu Lekkiego do zasad zawartych w niniejszej uchwale oraz zmiany nazwy tego przedsiębiorstwa na „Przedsiębiorstwo Geologiczne Surowców Skalnych”.

2. Z chwilą utworzenia resortu przemysłu materiałów budowlanych komórka geologiczna określona w ust. 1 pkt 1 przejdzie do tego resortu.

§ 25. Zobowiązuje się Ministra Przemysłu Chemicznego do utworzenia komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele.

§ 26. Zobowiązuje się Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła do utworzenia komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele.

§ 27. Zobowiązuje się Ministra Gospodarki Komunalnej do utworzenia:

- 1) stanowiska głównego geologa resortu w Departamencie Techniki Ministerstwa,
- 2) dwóch przedsiębiorstw o terytorialnym zasięgu działania pod nazwą:
  - a) „Przedsiębiorstwo Geologiczne Gospodarki Komunalnej — Południe”,
  - b) „Przedsiębiorstwo Geologiczne Gospodarki Komunalnej — Północ”.

§ 28. Zobowiązuje się Ministra Budownictwa Miast i Osiedli do utworzenia:

- 1) komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem na czele,
- 2) stanowiska głównego geologa w centralnych zarządach, nadzorujących roboty, które wymagają badań geologicznych,
- 3) komórki fizjograficzno-geologicznej w przedsiębiorstwie „Geoprojekt” — Przedsiębiorstwo Geologiczne i Fizjograficzno-Geodezyjne Budownictwa Miejskiego.

§ 29. Zobowiązuje się Ministra Budownictwa Przemysłowego do utworzenia:

- 1) komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele,
- 2) komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w Centralnym Zarządzie Robót Wodno-Inżynierskich,
- 3) komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w Centralnym Zarządzie Budownictwa Lądowo-Inżynierskiego,
- 4) komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w Centralnym Zarządzie Biur Projektów Budownictwa Przemysłowego.

§ 30. Zobowiązuje się Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego do utworzenia:

- 1) komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele,
- 2) komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w Centralnym Zarządzie Kamieniołomów i Kliniekierni Drogowych,
- 3) komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w Centralnym Zarządzie Dróg Publicznych,
- 4) stanowiska geologa w Centralnym Biurze Studiów i Projektów Transportu Drogowego i Lotniczego.

§ 31. Zobowiązuje się Ministra Kolei do utworzenia:

- 1) komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele,
- 2) stanowiska geologa w Centralnym Biurze Studiów i Projektów Kolejowych,
- 3) stanowiska głównego geologa w Centralnym Zarządzie Przedsiębiorstw Robót Kolejowych.

§ 32. Zobowiązuje się Ministra Żeglugi do utworzenia:

- 1) komórki geologicznej w Ministerstwie z głównym geologiem resortu na czele,
- 2) komórki geologicznej z geologiem na czele w Centralnym Biurze Studiów i Projektów Budownictwa Wodnego „Hydroprojekt” — dla srodkowych dróg wodnych,
- 3) komórki geologicznej z geologiem na czele w Biurze Projektów Budownictwa Morskiego w Gdańsku — dla wybrzeża morskiego.

§ 33. Zobowiązuje się Ministra Zdrowia do utworzenia komórki geologicznej z głównym geologiem na czele w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Uzdrawiska”.

§ 34. Zobowiązuje się Ministra Energetyki do utworzenia:

- 1) komórki geologicznej w Biurze Projektów Energetycznych „Energoprojekt” z głównym geologiem na czele,
- 2) Oddziału Geologicznego w jednym z przedsiębiorstw podległych Zarządowi Przedsiębiorstw Budowy Elektrycznej z zakresem działania, obejmującym sprawy geologiczne wszystkich przedsiębiorstw podległych temu zarządowi.

§ 35. Zobowiązuje się właściwych ministrów do wydania w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Geologii i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w terminie do dnia 30 listopada 1952 r. zarządzeń w sprawie utworzenia oraz określenia szczegółowej organizacji i zakresu działania stanowisk pracy i komórek geologicznych w podległych przedsiębiorstwach, a w szczególności:

- 1) Ministra Górnictwa — a) w przedsiębiorstwach i zakładach głębinienia szybów oraz budowy kopalń, b) w kopalniach, działających w trudnych warunkach geologicznych, c) w Przedsiębiorstwie Materiałów Podszkawkowych, d) w zarządach kopalnictwa naftowego i e) w przedsiębiorstwie Zakłady Soli Potasowych w budowie,

- 2) Ministra Hutnictwa — w kopalniach rudy działających w trudnych warunkach geologicznych,
- 3) Ministra Budownictwa Przemysłowego — w Zjednoczeniu Robót Wiertniczych i Fundamentowych Budownictwa Przemysłowego oraz w „Metrobudowie” — Zjednoczeniu Budownictwa Przemysłowego,
- 4) Ministra Kolei — w Państwowym Przedsiębiorstwie Robót Kolejowych Nr 15,
- 5) Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła — w przedsiębiorstwach terenowego przemysłu materiałów budowlanych, w których są lub będą zorganizowane ekipy wiertnicze.

IV. Przepisy wykonawcze i końcowe.

§ 36. Zobowiązuje się Ministrów: Górnictwa, Hutnictwa, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Drobego i Rzemiosła, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa Miast i Osiedli, Budownictwa Przemysłowego, Transportu Drogowego i Lotniczego, Kolei, Żeglugi, Zdrowia oraz Energetyki do:

- 1) zorganizowania w terminie do dnia 31 grudnia 1952 r. resortowych służb geologicznych w myśl zasad zawartych w niniejszej uchwale,
- 2) ustalenia w tymże terminie organizacji, szczegółowego zakresu działania i planu prac resortowych służb geologicznych,
- 3) zaopatrzenia resortowych służb geologicznych w sprzęt i materiały potrzebne do wykonywania robót ziemnych, górniczych i wiertniczych oraz w laboratoria niezbędne do wykonywania zadań ciężących na resortowych służbach geologicznych,
- 4) dokonania przy zgłaszaniu najbliższych projektów zmian statutów organizacyjnych ministerstw i schematów organizacyjnych centralnych zarządów lub przedsiębiorstw, korektur, uwzględniających przeprowadzoną w trybie niniejszej uchwały organizację służby geologicznej.

§ 37. Nakłady inwestycyjne przewidziane w niniejszej uchwale powinny być uwzględniane w planach inwestycyjnych ministerstw (właściwych inwestorów centralnych).

§ 38. Zobowiązuje się Prezesa Państwowej Komisji Etatów do dokonania przesunięć etatów, niezbędnych dla przeprowadzenia organizacji geologicznych służb resortowych.

§ 39. Zobowiązuje się Ministrów: Górnictwa, Hutnictwa, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Drobego i Rzemiosła, Gospodarki Komunalnej, Budownictwa Miast i Osiedli, Budownictwa Przemysłowego, Transportu Drogowego i Lotniczego, Kolei, Żeglugi, Zdrowia oraz Energetyki do ustalenia w terminie do dnia 1 listopada 1952 r. potrzeb lokalowych resortowych służb geologicznych, które nie znajdują pokrycia w posiadanej powierzchni użytkowej lokali, i zgłoszenia tych potrzeb do Państwowej Komisji Lokalowej, celem ich zaspokojenia.

§ 40. Tracą moc postanowienia rozdziału II uchwały Nr 611 Prezydium Rządu z dnia 18 sierpnia 1951 r. w sprawie organizacji i zakresu działania służb geologicznych.

§ 41. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, zainteresowanym ministrom oraz Prezesowi Centralnego Urzędu Geologii.

§ 42. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J Cyrankiewicz